

V Bruselu dne 4.6.2014
COM(2014) 324 final

2014/0170 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o přijetí eura Litvou ke dni 1. ledna 2015

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Dne 3. května 1998 Rada rozhodla, že Belgie, Německo, Španělsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko a Finsko splnily podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 1999. Dánsko a Spojené království využily svých tzv. neúčastnických doložek, a Rada je proto neposuzovala. Řecko a Švédsko Rada posuzovala jako členské státy, na které se vztahuje výjimka. Dne 19. června 2000 Rada rozhodla, že Řecko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2001. Země, které přistoupily k Evropské unii dne 1. května 2004 (Česká republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovinsko a Slovensko), se staly členskými státy, na které se vztahuje výjimka, v souladu s článkem 4 příslušného aktu o přistoupení. Dne 11. července 2006 Rada rozhodla, že Slovinsko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2007. Bulharsko a Rumunsko, které přistoupily k Evropské unii dne 1. ledna 2007, se staly členskými státy, na které se vztahuje výjimka, v souladu s článkem 5 příslušného aktu o přistoupení. Dne 10. července 2007 Rada rozhodla, že Kypr a Malta splnily podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2008. Dne 8. července 2008 Rada rozhodla, že Slovensko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2009. Dne 13. července 2010 Rada rozhodla, že Estonsko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2011. Chorvatsko přistoupilo k Evropské unii ke dni 1. července 2013 a stalo se členským státem, na který se vztahuje výjimka, v souladu s článkem 5 aktu o přistoupení. Dne 9. července 2013 Rada rozhodla, že Lotyšsko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2014.

Ustanovení čl. 140 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva“) stanoví, že alespoň jednou za dva roky, nebo na žádost členského státu, na který se vztahuje výjimka, Komise a Evropská centrální banka podávají Radě zprávy o pokroku dosaženém členskými státy, na které se vztahuje výjimka, při plnění jejich závazků týkajících se uskutečňování hospodářské a měnové unie. Komise by měla na základě své vlastní zprávy a zprávy ECB předložit Radě návrh na rozhodnutí Rady, přijímané postupem podle čl. 140 odst. 2 Smlouvy, o zrušení výjimky těch členských států, jež splňují nezbytné podmínky.

Dne 4. června 2014 byly zveřejněny konvergenční zprávy Komise i ECB. Tyto zprávy mimo jiné posuzují slučitelnost vnitrostátních právních předpisů Litvy, včetně statutu její národní centrální banky, s články 130 a 131 Smlouvy a se statutem ESCB a ECB. Tyto zprávy rovněž posuzují, zda bylo na základě splnění konvergenčních kritérií dosaženo vysokého stupně udržitelné konvergence, a zohledňují několik dalších faktorů požadovaných v čl. 140 odst. 1 posledním pododstavci Smlouvy.

Komise ve své konvergenční zprávě dochází k závěru, že Litva splňuje podmínky k přijetí eura.

Komise na základě své zprávy a zprávy ECB přijala připojený návrh rozhodnutí Rady o zrušení výjimky Litvy s účinkem ode dne 1. ledna 2015.

2. VÝSLEDKY KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Problematika hospodářské politiky v členských státech je v různých souvislostech předmětem pravidelných diskusí s členskými státy v Hospodářském a finančním výboru a v rámci ECOFIN/Euroskupiny. V tomto rámci probíhají i neformální diskuse o otázkách, které jsou obzvláště relevantní pro přípravu eventuálního vstupu do eurozóny (včetně kurzových

politik). V rámci konferencí/seminářů a na setkáních *ad hoc* se odehrává dialog se zástupci akademické obce a dalšími zainteresovanými skupinami.

Hospodářský vývoj v eurozóně a v členských státech se hodnotí v rámci různých postupů koordinace hospodářských politik a dohledu nad nimi (zejména podle článku 121 Smlouvy), jakož i v kontextu pravidelného dohledu a analýz, které Komise provádí v souvislosti s vývojem v jednotlivých zemích i v oblasti eurozóny (včetně prognóz, pravidelných publikačních řad a podávání informací Hospodářskému a finančnímu výboru a ECOFIN/Euroskupině). V souladu se zásadou proporcionality a s dosavadní praxí nebylo vypracováváno formální posouzení dopadů.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

3.1. Právní základ

Právním základem předkládaného návrhu je čl. 140 odst. 2 Smlouvy, který stanoví postup pro rozhodnutí Rady o přijetí eura a pro zrušení výjimky v dotyčných členských státech.

Rada jedná na základě návrhu Komise, po konzultaci s Evropským parlamentem, po projednání v Evropské radě a po obdržení doporučení přijatého kvalifikovanou většinou svých členů zastupujících členské státy, jejichž měnou je euro.

3.2. Subsidiarita a proporcionalita

Návrh spadá do výlučné pravomoci Unie. Zásada subsidiarity se proto neuplatní.

Tato iniciativa nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení jejího cíle, a je tedy v souladu se zásadou proporcionality.

3.3. Volba právního nástroje

Rozhodnutí je podle čl. 140 odst. 2 Smlouvy jediným vhodným právním nástrojem.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá žádné důsledky pro rozpočet Unie.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY**o přijetí eura Litvou ke dni 1. ledna 2015**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 140 odst. 2 této smlouvy, s ohledem na návrh Evropské komise, s ohledem na zprávu Evropské komise¹, s ohledem na zprávu Evropské centrální banky², s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu, s ohledem na projednání v Evropské radě, s ohledem na doporučení přijaté členy Rady zastupujícími členské státy, jejichž měnou je euro,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 1. ledna 1999 byla zahájena třetí etapa hospodářské a měnové unie (HMU). Rada na svém zasedání na úrovni hlav států nebo předsedů vlád konaném v Bruselu dne 3. května 1998 rozhodla, že Belgie, Německo, Španělsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Rakousko, Portugalsko a Finsko splnily podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 1999³.
- (2) Rozhodnutím 2000/427/ES⁴ Rada rozhodla, že Řecko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2001. Rozhodnutím 2006/495/ES⁵ Rada rozhodla, že Slovinsko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2007. Rozhodnutími 2007/503/ES⁶ a 2007/504/ES⁷ Rada rozhodla, že Kypr a Malta splnily podmínky nezbytné pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2008. Rozhodnutím 2008/608/ES⁸ Rada rozhodla, že Slovensko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura.

¹ Úř. věst. [...], s. [...].

² Úř. věst. [...], s. [...].

³ Rozhodnutí Rady 1998/317/ES ze dne 3. května 1998 v souladu s čl. 109j odst. 4 Smlouvy (Úř. věst. L 139, 11.5.1998, s. 30).

⁴ Rozhodnutí Rady 2000/427/ES ze dne 19. června 2000 v souladu s čl. 122 odst. 2 Smlouvy o přijetí jednotné měny Řeckem ke dni 1. ledna 2001 (Úř. věst. L 167, 7.7.2000, s. 19).

⁵ Rozhodnutí Rady 2006/495/ES ze dne 11. července 2006 v souladu s čl. 122 odst. 2 Smlouvy o přijetí jednotné měny Slovinskem ke dni 1. ledna 2007 (Úř. věst. L 195, 15.7.2006, s. 25).

⁶ Rozhodnutí Rady 2007/503/ES ze dne 10. července 2007 v souladu s čl. 122 odst. 2 Smlouvy o přijetí jednotné měny Kypru ke dni 1. ledna 2008 (Úř. věst. L 186, 18.7.2007, s. 29).

⁷ Rozhodnutí Rady 2007/504/ES ze dne 10. července 2007 v souladu s čl. 122 odst. 2 Smlouvy o přijetí jednotné měny Maltou ke dni 1. ledna 2008 (Úř. věst. L 186, 18.7.2007, s. 32).

⁸ Rozhodnutí Rady 2008/608/ES ze dne 8. července 2008 v souladu s čl. 122 odst. 2 Smlouvy o přijetí jednotné měny Slovenskem ke dni 1. ledna 2009 (Úř. věst. L 195, 24.7.2008, s. 24).

Rozhodnutím 2010/416/EU⁹ Rada rozhodla, že Estonsko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura. Rozhodnutím 2013/387/EU¹⁰ Rada rozhodla, že Lotyšsko splnilo podmínky nezbytné pro přijetí eura.

- (3) Spojené království v souladu s odstavcem 1 Protokolu o některých ustanoveních týkajících se Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku, připojeného ke Smlouvě o založení Evropského společenství („Smlouva o ES“), oznámilo Radě, že dne 1. ledna 1999 nemá v úmyslu vstoupit do třetí etapy HMU. Toto oznámení nebylo změněno. Dánsko v souladu s odstavcem 1 Protokolu o některých ustanoveních týkajících se Dánska, připojeného ke Smlouvě o ES, a v souladu s rozhodnutím, jež přijaly hlavy států a předsedové vlád v Edinburghu v prosinci 1992, oznámilo Radě, že se nezúčastní třetí etapy hospodářské a měnové unie. O zahájení postupu podle čl. 140 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie („Smlouva“) Dánsko nepožádalo.
- (4) Na Švédsko se na základě rozhodnutí 98/317/ES vztahuje výjimka ve smyslu čl. 139 odst. 1 Smlouvy. Na Českou republiku, Litvu, Maďarsko a Polsko se výjimka ve smyslu čl. 139 odst. 1 Smlouvy vztahuje v souladu s článkem 4 aktu o přistoupení z roku 2003¹¹. Na Bulharsko a Rumunsko se výjimka ve smyslu čl. 139 odst. 1 Smlouvy vztahuje v souladu s článkem 5 aktu o přistoupení z roku 2005¹². Na Chorvatsko se výjimka ve smyslu čl. 139 odst. 1 Smlouvy vztahuje v souladu s článkem 5 příslušného aktu o přistoupení¹³.
- (5) Dne 1. července 1998 byla založena Evropská centrální banka (ECB). Evropský měnový systém byl nahrazen mechanismem směnných kurzů, jehož vytvoření bylo dohodnuto usnesením Evropské rady ze dne 16. června 1997 o zřízení mechanismu směnných kurzů ve třetí etapě hospodářské a měnové unie¹⁴. Postupy používané v rámci mechanismu směnných kurzů ve třetí etapě hospodářské a měnové unie (ERM II) byly upraveny v Dohodě ze dne 16. března 2006 mezi Evropskou centrální bankou a národními centrálními bankami členských států mimo eurozónu o provozních postupech mechanismu směnných kurzů ve třetí etapě hospodářské a měnové unie¹⁵.
- (6) V čl. 140 odst. 2 Smlouvy je stanoven postup pro zrušení výjimky dotyčných členských států. Alespoň jednou za dva roky, nebo na žádost členského státu, na který se výjimka vztahuje, Komise a ECB podávají Radě zprávu postupem podle čl. 140 odst. 1 Smlouvy.
- (7) Vnitrostátní právní předpisy členských států, včetně statutů jejich národních centrálních bank, je nutno podle potřeby upravit, aby byla zajištěna jejich slučitelnost s články 130 a 131 Smlouvy a se statutem Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky (dále jen „statut ESCB a ECB“). Slučitelnost právních předpisů Litvy s články 130 a 131 Smlouvy a se statutem ESCB a ECB je předmětem podrobného posouzení ve zprávách Komise a ECB.

⁹ Rozhodnutí Rady 2010/416/EU ze dne 13. července 2010 v souladu s čl. 140 odst. 2 Smlouvy o přijetí eura Estonskem ke dni 1. ledna 2011 (Úř. věst. L 196, 28.7.2010, s. 24).

¹⁰ Rozhodnutí Rady 2013/387/EU ze dne 9. července 2013 o přijetí eura Lotyšskem ke dni 1. ledna 2014 (Úř. věst. L 195, 18.7.2013, s. 24).

¹¹ Úř. věst. L 236, 23.9.2003, s. 33.

¹² Úř. věst. L 157, 21.6.2005, s. 203.

¹³ Úř. věst. L 112, 24.4.2012, s. 21.

¹⁴ Úř. věst. C 236, 2.8.1997, s. 5.

¹⁵ Úř. věst. C 73, 25.3.2006, s. 21.

- (8) Podle článku 1 Protokolu č. 13 o kritériích konvergence uvedených v článku 140 Smlouvy se kritériem cenové stability, jak je uvedeno v čl. 140 odst. 1 první odrážce této smlouvy, rozumí, že členský stát vykazuje dlouhodobě udržitelnou cenovou stabilitu a průměrnou míru inflace měřenou v průběhu jednoho roku před provedeným šetřením, jež nepřekračuje o více než 1,5 procentního bodu míru inflace nejvýše tří členských států, které v oblasti cenové stability dosáhly nejlepších výsledků. Pro účely kritéria cenové stability se inflace měří pomocí harmonizovaných indexů spotřebitelských cen (HISC), které jsou definovány v nařízení Rady (ES) č. 2494/95¹⁶. K posouzení kritéria cenové stability byla inflace členského státu změřena pomocí procentuální změny aritmetického průměru dvanácti měsíčních indexů ve srovnání s aritmetickým průměrem dvanácti měsíčních indexů za předcházející období. Ve zprávách Komise a ECB byla uvažována referenční hodnota vypočtená jako prostý aritmetický průměr míry inflace tří členských států, které v oblasti cenové stability dosáhly nejlepších výsledků, a navýšená o 1,5 procentního bodu. V jednoletém období, které skončilo v dubnu 2014, byla tato referenční hodnota inflace stanovena výpočtem na 1,7 procenta a jako tři členské státy, které v oblasti cenové stability dosáhly nejlepších výsledků, byly uvažovány Lotyšsko s mírou inflace 0,1 procenta, Portugalsko s 0,3 procenta a Irsko s 0,3 procenta. Ze skupiny členských států, které dosáhly nejlepších výsledků, je oprávněné vyloučit ty země, jejichž míru inflace nelze považovat za relevantní referenční hodnotu pro ostatní členské státy. Země takto vzdálené od průměru byly uvedeny v minulých konvergenčních zprávách z let 2004, 2010 a 2013. V současné situaci je oprávněné vyloučit ze skupiny států s nejlepšími výsledky Řecko, Bulharsko a Kypr¹⁷. Pro účely výpočtu referenční hodnoty je nahrazují Lotyšsko, Portugalsko a Irsko, tedy členské státy, jejichž průměrná míra inflace se inflaci v takto vyloučených zemích nejvíce blíží.
- (9) V souladu s článkem 2 protokolu č. 13 se kritériem stavu veřejných rozpočtů, jak je uvedeno v čl. 140 odst. 1 druhé odrážce Smlouvy, rozumí, že v době šetření se na členský stát nevztahuje rozhodnutí Rady podle čl. 126 odst. 6 Smlouvy o existenci nadměrného schodku.
- (10) V souladu s článkem 3 protokolu č. 13 se kritériem účasti v mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému, jak je uvedeno v čl. 140 odst. 1 třetí odrážce Smlouvy, rozumí, že členský stát alespoň po dobu posledních dvou let před šetřením dodržoval flukтуаční rozpětí stanovené mechanismem směnných kurzů (ERM) Evropského měnového systému, aniž by byl směnný kurz vystaven silným tlakům. Zejména pak nesmí členský stát v tomto období z vlastního podnětu devalvovat dvoustranný střední kurz své měny vůči euru. Počínaje 1. lednem 1999 je plnění kritéria směnného kurzu posuzováno v rámci ERM II. Komise a ECB při posuzování plnění tohoto kritéria ve svých zprávách zkoumaly dvouleté období, jež skončilo 15. května 2014.
- (11) V souladu s článkem 4 protokolu č. 13 se kritériem konvergence úrokových sazeb, jak je uvedeno v čl. 140 odst. 1 čtvrté odrážce Smlouvy, rozumí, že v průběhu jednoho roku před šetřením průměrná dlouhodobá nominální úroková sazba členského státu nepřekračovala o více než 2 procentní body úrokovou sazbu nejvýše tří členských států, které dosáhly v oblasti cenové stability nejlepších výsledků. Pro účely kritéria konvergence úrokových sazeb byly použity srovnatelné úrokové sazby referenčních

¹⁶ Nařízení Rady (ES) č. 2494/95 ze dne 23. října 1995 o harmonizovaných indexech spotřebitelských cen (Úř. věst. L 257, 27.10.1995).

¹⁷ V dubnu 2014 dosahovala průměrná 12měsíční míra inflace v Řecku -1,2 %, v Bulharsku -0,8 %, na Kypru -0,4 % a v eurozóně 1,0 %.

desetiletých státních dluhopisů. K posouzení plnění kritéria úrokových sazeb byla ve zprávách Komise a ECB uvažována referenční hodnota vypočtená jako prostý aritmetický průměr dlouhodobých nominálních úrokových sazeb tří členských států, které dosáhly v oblasti cenové stability nejlepších výsledků, navýšená o dva procentní body. Tato referenční hodnota je odvozena od dlouhodobých úrokových sazeb v Lotyšsku (3,3 procenta), Irsku (3,5 procenta) a Portugalsku (5,9 procenta) a v jednoletém období, které skončilo v dubnu 2014, činila 6,2 procenta.

- (12) Údaje, na jejichž základě je posuzováno plnění konvergenčních kritérií, poskytuje v souladu s článkem 5 protokolu č. 13 Komise. Komise poskytla též údaje pro přípravu tohoto návrhu. Rozpočtové údaje předložila Komise poté, co členské státy do 1. dubna 2014 podaly zprávu v souladu s nařízením Rady (ES) č. 479/2009¹⁸.
- (13) Na základě zpráv předložených Komisí a ECB o pokroku, jehož Litva dosáhla při plnění svých závazků týkajících se uskutečňování hospodářské a měnové unie, zní závěr takto:
- a) vnitrostátní právní předpisy Litvy, včetně statutu národní centrální banky, jsou slučitelné s články 130 a 131 Smlouvy a se statutem ESCB a ECB;
 - b) pokud jde o to, jak Litva plní konvergenční kritéria uvedená ve všech čtyřech odrážkách čl. 140 odst. 1 Smlouvy:
 - v roce, jenž skončil v dubnu 2014, dosahovala průměrná míra inflace v Litvě 0,6 procenta, tedy výrazně méně, než kolik činí referenční hodnota, a pod úrovní této referenční hodnoty pravděpodobně zůstane i v následujících měsících,
 - na Litvu se nevztahuje rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku, přičemž v roce 2013 zde schodek rozpočtu činil 2,1 % HDP,
 - Litva je ode dne 28. června 2004 členem ERM II; při vstupu do ERM II se orgány jednostranně zavázaly zachovávat v rámci tohoto mechanismu režim pevných směnných kurzů. V průběhu dvouletého posuzovaného období se směnný kurz litasu neodchýlil od svého středního kurzu a nebyl vystaven tlakům,
 - v roce, jenž skončil v dubnu 2014, činila dlouhodobá úroková míra v Litvě v průměru 3,6 procenta, tedy výrazně méně, než kolik činí referenční hodnota;
 - c) na základě posouzení slučitelnosti právních předpisů a plnění konvergenčních kritérií a s přihlédnutím k dalším faktorům splňuje Litva podmínky nezbytné pro přijetí eura,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Litva splňuje podmínky nezbytné pro přijetí eura. Výjimka ve prospěch Litvy podle článku 4 aktu o přistoupení z roku 2003 se zrušuje s účinkem ode dne 1. ledna 2015.

¹⁸ Nařízení Rady (ES) č. 479/2009 ze dne 25. května 2009 o použití Protokolu o postupu při nadměrném schodku, připojeného ke Smlouvě o založení Evropského společenství (Úř. věst. L 145, 10.6.2009, s. 1).

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno členskými státy.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*